

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius, telefonas (8 5) 268 4048, faksas (8 5) 268 4049
el. p. vtek@vtek.lt, <http://www.vtek.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188736355

Lietuvos keleivių vežimo asociacijos
prezidentui Gintarui Nakučiui

2019-05-02 Nr. S - ~~1456~~ (2.5)
Į 2019-04-23 Nr. S-066

El. p. gintaras.nakutis@lkva-asociacija.lt

DĖL NUOMONĖS PATEIKIMO

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos pirmininkas Edmundas Sakalauskas, nariai Virginijus Kanapinskas, Dalia Paulauskaitė ir Antanas Šenavičius 2019 m. gegužės 2 d. posėdyje apsvarstė paklausimą, kuriame prašote pateikti nuomonę dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – Įstatymas) normų taikymo. Klausiate, ar savivaldybės įmonės dalyvavimas Jūsų vadovaujamos asociacijos veikloje kartu su galimais prekių ar paslaugų tiekėjais (kitomis įmonėmis – asociacijos narėmis) nepažeidžia Įstatymo nuostatų, ir kaip reikėtų vertinti savivaldybės įmonės vadovų, atstovaujančių savo įmonei asociacijoje, veiklą.

Įstatymu siekiama suderinti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią atsirasti bei plisti korupcijai valstybinėje tarnyboje (Įstatymo 1 straipsnis). Akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei, vadovai ir vadovų pavaduotojai Įstatymo yra priskirti asmenims, dirbantiems valstybinėje tarnyboje (Įstatymo 2 straipsnio 1 dalis).

Taigi Įstatymo nuostatos taikomos tik Jūsų įvardytos savivaldybės įmonės vadovams ir vadovų pavaduotojams, o ne įmonei (juridiniam asmeniui).

Vadovaudamasis Įstatymo 11 straipsnio nuostatomis, asmuo privalo nusišalinti nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimą, galintį sukelti viešųjų ir jo privačių interesų konfliktą. Pagal Įstatymo 2 straipsnį, interesų konfliktu laikoma situacija, kai valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais (Įstatymo 2 straipsnio 4 dalis). Privatūs interesai – asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje (ar jam artimo asmens), asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas (Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis).

Pagal Įstatymo 4 straipsnio 1 dalį, valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo privalo deklaruoti privačius interesus privačių interesų deklaracijoje, o pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 4 punktą, viena iš privačių interesų deklaracijoje nurodomų duomenų rūšių yra duomenys apie valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens ir jo sutuoktinio narystę bei pareigas asociacijose. Vadinas, įstatymų leidėjas besąlygiškai nustatė, kad valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens narystė ir pareigos asociacijoje yra traktuojamos kaip privataus intereso buvimas ir tai negali būti

ginčijama. Tokį vertinimą patvirtina ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2010 m. lapkričio 2 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A442-1422-10.

Nagrinėjamoju atveju Jūsų vadovaujamos asociacijos nariais yra ne savivaldybės valdomos įmonės vadovas ir (ar) jo pavaduotojai, o jų vadovaujama įmonė. Taigi minėtieji valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys tik atstovauja asociacijoje savivaldybės valdomai įmonei, nes tai yra jų pareigų dalis. Atsižvelgiant į tai manytina, kad nors, kaip buvo nurodyta, valstybinėje tarnyboje dirbantiems asmenims kyla pareiga nurodyti narystę (pareigas) asociacijoje, bet jie neprivalo deklaruoti duomenų apie juridinio asmens, kurio vadovai jie yra, narystę asociacijose, taip pat neturi pareigos deklaruoti duomenų apie atstovavimą einant tarnybines pareigas. Atsižvelgiant į tai, nėra pakankamo pagrindo vertinti savivaldybės valdomos įmonės, esančios asociacijos nare, vadovų atstovavimo savo įmonei veiklą kaip privatų jų interesą. Konstatuojant savivaldybės valdomos įmonės vadovo ar pavaduotojų veikloje kilusią Įstatyme apibrėžtą interesų konflikto situaciją, būtina aiškiai ir nedviprasmiškai nurodyti sprendimų, kuriuos rengiant, svarstant ar priimant jie dalyvavo, tiesioginį ryšį ne su asociacijos, kurios nare yra tokia įmonė, interesais, o su savivaldybės įmonės vadovų privačiais interesais.

Manytina, kad nėra pagrindo savivaldybės valdomos įmonės dalyvavimo asociacijos veikloje kartu su galimais tiekėjais (prekių ar paslaugų) vertinti kaip savaime neatitinkančio Įstatymo nuostatų.

Atkreipiame dėmesį, kad valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų elgesys kiekvienu konkrečiu atveju vertinamas individualiai, nustatant konkrečias tokių asmenų veiklos aplinkybes ir detalai tiriant jų veiksmus. Konkretūs asmeniniai valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų interesai, galbūt keliantys jiems interesų konfliktą, ar konkretūs jų veiksmai, galbūt pažeidžiantys Įstatymo nuostatas, gali būti nustatyti tik atlikus atitinkamą tyrimą. Įstatymo nuostatų laikymasis yra paties valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens pareiga.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Sakalauskas